C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.4r-1097/24 Judecătoria Orhei sediul Central
4-23174452-03-4r-28102024 Judecător V.Severin

D E C I Z I E
În numele Legii
13 februarie 2025

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Oxana Mironov

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs, recursul declarat de către șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, Ștefan Mihalaș, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 11.04.2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă lui **Baran Nicolai**, în comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(1) CCo.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele recursului, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

La data de 20.11.2023 de către agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, Mudrea Vitalie, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr.030081 în privința lui Baran Nicolai, fiindu-i imputată comiterea contravenției prevăzută de art.114 alin.(1) CCo. Potrivit acestui proces-verbal, la data de 19.08.2023, a fost efectuată o razie de contracarare a cazurilor de braconaj, conform dispoziției IPM Orhei nr.17 din 18.08.2023, în cadrul căreia, în aceiași zi în jurul orei 14:30, în preajma satului Pohorniceni, raionul Orhei, a fost depistat Baran Nicolai care pescuia cu plasa în albia râului Răut, fără a dispune de bilet de pescar, iar conform actului de inspectare nr.025637, s-a constatat că avea capturat 44 de exemplare de pește de specia „caras argintiu”.

Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, Mudrea Vitalie, din 20.11.2023, Baran Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(1) CCo, în baza

acestei legi fiindu-i aplicată o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale, ce constituie suma de 600 lei.

Nefiind de acord cu actele în cauză, Baran Nicolai la 04.12.2023 le-a contestat conform art.448 CCo, solicitând anularea lor și încetarea procesului contravențional în temeiul art.441 alin.(1) lit.a) CCo, din lipsa faptului contravenției, motivând că de către agentul constatator nu au fost elucidate și apreciate sub toate aspectele circumstanțele cauzei, cauza fiind examinată superficial și unilateral. De asemenea, a invocat și incidența prevederilor art.443 alin.(1) lit.d),e) CCo.

Ca urmare a judecării cauzei, prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 11.04.2024, s-a admis contestația depusă de Baran Nicolai și s-a anulat procesul-verbal cu privire la contravenție nr.030081 şi decizia agentului constatator al Inspectoratului pentru Protecția Mediului Orhei, Mudrea Vitalie, din 20.11.2023, prin care Baran Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(1) CCo și i s-a aplicat sancțiune în formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale, echivalentul a 600 lei.

Pentru a pronunța o atare soluție, instanța de judecată a reținut, că la 20.11.2023, Baran Nicolai fiind informat că în privința lui urmează să fie întocmit proces-verbal cu privire contravenție în baza art.114 alin.(1) CCo, acesta a invocat necesitatea de a se consulta cu un avocat, contrar acestor solicitări, agentul constatator a finalizat întocmirea procesului-verbal încălcându-i dreptul la apărare.

A mai reținut instanța, că având în vedere că Baran Nicolai a fost prezent la sediul agentului constatator, expres a refuzat semnarea procesului-verbal, la acel moment în biroul de serviciu nu se mai afla nimeni, iar agentul constatator nu a manifestat diligența de a documenta prin orice mijloace tehnice disponibile (audio/video), refuzul persoanei de a semna procesul-verbal.

De asemenea, instanța a reținut, că Baran Nicolai n-a fost audiat pe marginea învinuirii aduse, respectiv, acesta n-a beneficiat de drepturile prevăzute de art.384 CCo, și anume dreptul la apărare și la un proces echitabil.

A mai reținut instanța și neglijarea de către agentul constatator a prevederilor art.443 alin.(13) CCo, în temeiul cărora acesta urma să înmâneze lui Baran Nicolai copia procesului-verbal cu privire la contravenție.

De asemenea, instanța a notat, că agentul constatator a administrat în calitate de probe imaginile fotografice anexate la materialele cauzei, însă nu este clar dacă se referă la caz, nefiind stabilit și fixat timpul și locul când a fost făcută fotografia, din poze nu poate fi stabilit, locul aflării lui Baran Nicolai, mai mult ca atât pe imagine fiind indicat data de 05.12.2023, ora 12:23, dată care nu corespunde nici cu data formulată în învinuire și nici cu data întocmirii procesului-contravențional.

A mai notat instanța, că conform învinuirii Baran Nicolai a comis contravenția prin faptul că a pescuit 44 bucăți pește caras argintiu cu un instrument

interzis, însă peștele ridicat de la fața locului, în număr de 44 de bucăți, nu a fost recunoscut ca corp delict, de la fața locului nefiind ridicat nici instrumentul cu care a fost comisă pretinsa contravenție. Or, deși la materialele cauzei este anexat Actul de ridicare din 18.08.23, din conținutul căruia rezultă faptul că Baran Nicolai a predat benevol o sculă interzisă pentru pescuit, această sculă nu a fost recunoscută ca corp delict.

Instanța a reținut, că omisiunile admise de agentul constatator ridică dubii în ceia ce privește veridicitatea și autenticitatea cât și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma prevederilor art.375 CCo, care urmează a fi interpretate în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

În prezența erorilor procesuale admise de către agentul constatator, instanța de judecată a constatat nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție și a considerat necesar de a declara nul procesul-verbal cu privire la contravenție vizat în speță și decizia emisă pe caz.

Împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 11.04.2024 a declarat recurs șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, Ștefan Mihalaș, fiind solicitată casarea acestei hotărâri cu pronunțarea hotărârii prin care să fie menținute în vigoare actele emise de agentul constatator - procesul-verbal cu privire la contravenție nr.030081 şi decizia agentului constatator al Inspectoratului pentru Protecția Mediului Orhei, Mudrea Vitalie, din 20.11.2023, prin care Baran Nicolai a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(1) CCo sancționat în baza acestei legi cu amendă în mărime de 12 unități convenționale, echivalentul a 600 lei.

Nu este de acord recurentul cu faptul, că instanța de judecată a apreciat critic materialul Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, care de alt fel demonstrează comiterea de către Baran Nicolai a contravenției imputată acestuia prin procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, în acest sens fiind anexate probe pertinente și concludente.

De asemenea, recurentul invocă că instanța a preluat poziția expusă de partea apărării, ignorând următoarele circumstanțe: Baran Nicolai a fost invitat la sediul IPM Orhei la data de 21.08.2023 prin citația semnată de către acesta, având dreptul legal de a refuza să dea declarații împotriva sa. Iar copia procesului-verbal cu privire la contravenție a fost expediată în adresa lui Baran Nicolai prin prin Poşta Moldovei la data de 01.12.2023, fiind prezent avizul de recepție *****.

Recurentul notează, că atât în actul de inspectare, cât și în procesul-verbal cu privire la contravenție este stabilit cu exactitate ora - 14:30, data - 19.08.23 şi locul săvârșirii contravenției – satul Pohorniceni, raionul Orhei.

De asemenea recurentul critică ignorarea de către instanța de judecată a acelui fapt, că Baran Nicolai în cadrul audierilor a recunoscut că i-au fost explicate

drepturile şi că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezenta sa, doar că a refuzat să-l semneze plecând din birou, fapt pentru care i-a fost trimisă copia procesului-verbal prin Poşta Moldovei.

Potrivit art.471 alin.(1) CCo, *recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezenţa părţilor*, iar potrivit alin.(2) al aceluiași articol, *instanţa de recurs fixează data examinării recursului şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinţei*. Astfel, fiind numită cauza spre examinare pentru data de 13.02.2025, părților li-a fost comunicat despre acest fapt și despre dreptul de a depune referință. Referințe pe caz depuse n-au fost.

Verificând argumentele invocate în recurs, studiind materialele cauzei, Colegiul penal consideră, că recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea integrală a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată, soluția în cauză fiind adoptată în temeiul art.473 alin.(1), pct.2) lit.c) CCo, potrivit căruia, *după examinarea recursului, instanţa de recurs adoptă una dintre următoarele decizii: ... admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi adoptă una dintre următoarele soluții: ... dispune rejudecarea cauzei în primă instanţă dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanţei de judecată, privind citarea obligatorie a părţilor, privind respectarea dreptului la apărare şi a dreptului la interpret, precum şi dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33–35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*, temeiul de drept pentru recurs constituind dispozițiile art.466 lit.d) CCo, în corespundere cu care, *hotărârile judecătorești contravenţionale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: ...hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunţat după deliberare*.

Lecturând actul judecătoresc contestat și ținând cont de prevederile normei citate supra, Colegiul reține în calitate de temei pentru casarea hotărârii judiciare faptul, că soluția instanței este una pripită care nu corespunde motivelor expuse în partea descriptivă a hotărârii, actul judecătoresc fiind defectuos motivat.

Colegiul apreciază soluția instanței ca fiind una pripită și defectuos argumentată, or, la emiterea hotărârii instanța de fond a derogat de la prevederile art.394 alin.(4) CCo, potrivit căruia, *judecarea cauzei în şedinţă judiciară va fi argumentată şi efectuată cu respectarea tuturor regulilor de procedură judiciară*.

Astfel, că instanța de judecată a purces la verificarea corespunderii procesului-verbal cu privire la contravenție nr.030081 întocmit la 20.11.2023 în

privința lui Baran Nicolai cu rigorile art.443 CCo în raport cu cele de la alin.(1) art.445 CCo, constatând nulitatea absolută a actului contestat.

Concluzia instanței de fond Colegiul penal o consideră neîntemeiată, în acest sens menționând următoarele.

Pentru a determina participarea contravenientului la desfășurarea procesului contravențional, agentul constatator a procedat la chemarea lui Baran Nicolai de a compărea în fața acestuia, instituția prin care s-a asigurat prezența acestuia este citarea, ce constituie actul procedural prin care are loc înștiințarea subiectului despre prezentarea la activitatea ce se desfășoară în fața agentului constatator. La materialele cauzei este anexată citația nr.01-09/79 din 10.11.2023 întocmită de agentul constatator din cadrul Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, Mudrea Vitalie, adresată lui Baran Nicolai, prin care acestuia i se aduce la cunoștință că la 20.11.2023 în incinta IPM Orhei se va examina cauza contravențională pe elementele constitutive ale contravenției prevăzute de art.114 alin.(1) CCo. Faptul citării legale a lui Baran Nicolai este confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. Circumstanțele enunțate denotă că despre procesul desfășurat în privința sa Baran Nicolai a aflat nu la 20.11.2023, dar la 15.11.2023, când a recepționat citația nominalizată. Respectiv, Baran Nicolai dispunea de un termen rezonabil pentru a-și asigura contractarea unui avocat în vederea acordării serviciilor juridice și reprezentării intereselor la data fixată pentru examinarea cauzei – 20.11.2023, fiind evident că solicitarea unui termen suplimentar invocat de contravenient la bază avea tentă de a tergiversa examinarea cauzei.

Rezultând din mențiunile de la pct.8 al procesului-verbal cu privire la contravenție, se constată că Baran Nicolai a fost prezent la examinarea cazului contravențional și în fața acestuia de către agentul constatator a fost întocmit actul în cauză, însă contravenientul a refuzat de a semna procesul-verbal - fapt confirmat prin consemnarea martorului-asistent făcută la pct.8 a procesului-verbal, fiind indicate și datele personale ale acestui martor – condițiile art.443 alin.(6) CCo în acest sens fiind respectate. În acest aspect, nu pot fi tratate cu destulă claritate alegațiile instanței de judecată cu privire la omisiunea agentului constatator de a înregistra prin intermediul mijloacelor audio/video refuzul contravenientului de a semna procesul-verbal, or, faptul dat cert s-a stabilit la rubrica de la pct.9 al procesului-verbal cu privire la contravenție, iar în cazul vreunor dubii acestea cu ușurință puteau fi răsturnate prin audierea martorului-asistent a cărui date de identitate sunt fixate în procesul-verbal.

Respectiv, ținând cont de faptul că Baran Nicolai a refuzat să semneze actele emise în privința sa, agentul constatator în modul prevăzut de art.386 alin.(2) CCo care face trimitere la comunicarea actelor de procedură, a expediat prin poștă în adresa lui Baran Nicolai copia procesului-verbal cu privire la contravenție și a

deciziei de sancționare din 20.11.2023 – fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, care atestă recepționarea actelor la 01.12.2023.

Totodată, Colegiul penal reține, că vizualizând procesul-verbal cu privire la contravenție se poate constata descrierea în mod amănunțit a circumstanțelor cauzei, cum ar fi locul, data, ora comiterii pretinsei contravenții, acțiunile pretins prejudiciabile ale lui Baran Niolae cu indicarea legii în baza căreia acestea se califică. Respectiv, Colegiul penal consideră că instanța de fond s-a expus pripit asupra pretinselor încălcări ale agentului-constatator la perfectarea procesului-verbal cu privire la contravenție.

Mai mult ca atât, constatând nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenție, prevăzută la art.445 alin.(1) CCo - ceea ce de alt fel exclude expunerea pe fond, instanța de judecată eronat în cuprinsul hotărârii purcede la examinarea probelor, apreciind că nu sunt pertinente imaginile fotografice prezentate de către agentul constatator întrucât data notată pe acestea nu corespunde cu data înserată în procesul-verbal cu privire la contravenție.

În circumstanțele enunțate, Colegiul penal concluzionează temeinicia argumentelor formulate în cererea de recurs, din care considerente instanța o va admite, va casa hotărârea contestată, erorile admise urmând a fi înlăturate în cadrul unei noi examinări, Colegiul penal dispunând rejudecarea cauzei contravenționale în prima instanță, în alt complet de judecată.

În cadrul noii examinări instanța de judecată urmează să țină cont de cele menționate în decizia instanței de recurs, să analizeze suplimentar prin prisma art.442-art.443 CCo conținutul procesului-verbal nr.030081 din 20.11.2023, stabilind dacă sunt incidente speței prevederile art.445 CCo și dacă este cazul, să soluționeze fondul cauzei. Respectiv, în baza unei analize ample a circumstanțelor ce au însemnătate pentru soluționarea justă a cazului, instanța urmează să adopte o hotărâre bazată pe prevederile legii.

Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit.c) CCo, Colegiul penal, -

D E C I D E :

Recursul declarat de către șeful Inspecției pentru Protecția Mediului Orhei, Ștefan Mihalaș, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 11.04.2024, pronunțată pe cauza contravențională cu privire la învinuirea adusă lui **Baran Nicolai**, în comiterea contravenției prevăzute de art.114 alin.(1) CCo, se admite, cu casarea integrală a acestei hotărâri și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, în alt complet de judecată.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.